

La destrucció de la muntanya

Els disbarats paisatgístics i urbanístics consumats a la costa en els darrers decennis han fet vessar rius de tinta capaços d'ennegrir l'aigua blava del mar. Dels desastres perpetrats en van plenes les cròniques periodístiques, les ponències tècniques, els estudis científics, les denúncies públiques, els recursos administratius, els discursos i els manifestos que han alimentat una i altra vegada els moviments populars. Definitivament enquistats en el terreny, aquests errors ja han passat a ser història i han entrat amb noms propis a les pàgines dels llibres que expliquen la dissort col·lectiva del litoral a les generacions futures.

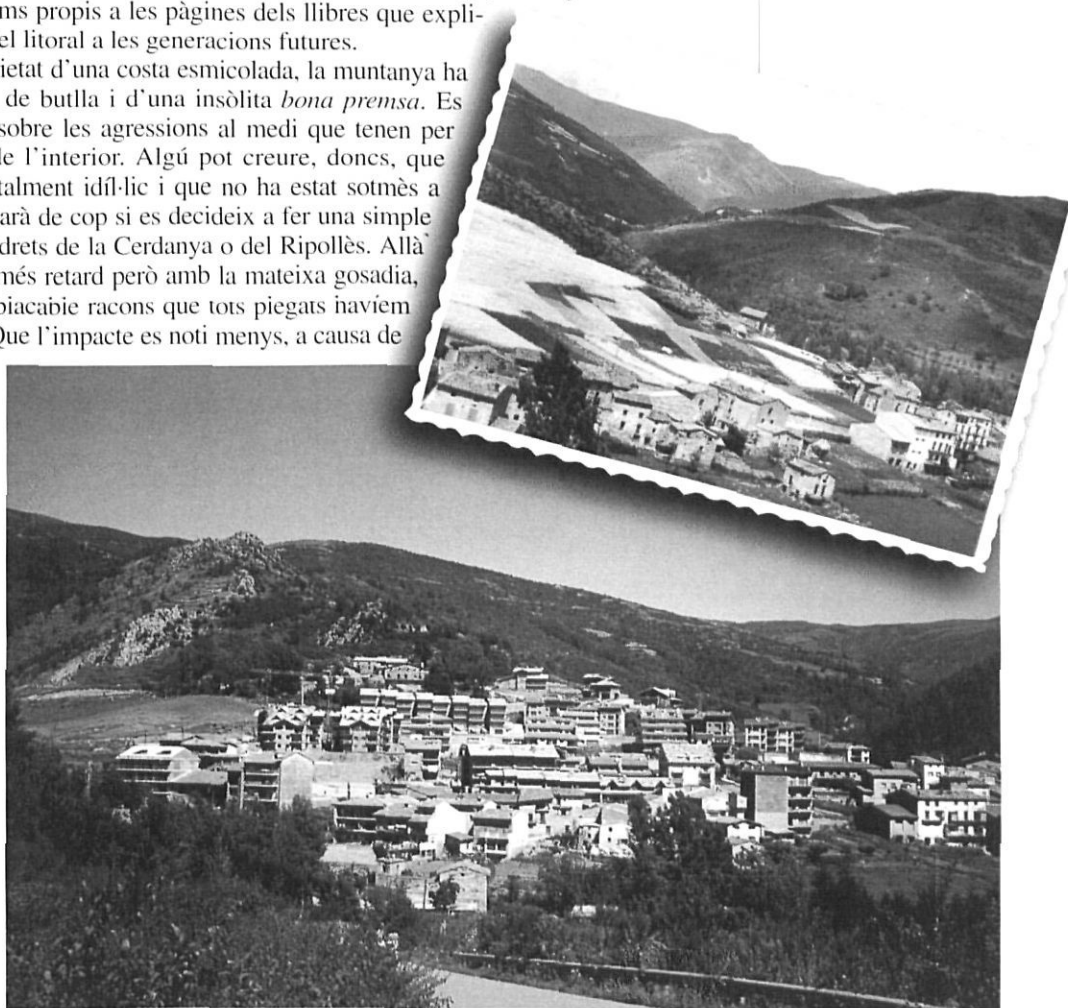
En contrast amb la notorietat d'una costa esmicolada, la muntanya ha gaudit fins ara d'una mena de butlla i d'una insòlita *bona premsa*. Es parla poc i s'escriu menys sobre les agressions al medi que tenen per marc geogràfic les zones de l'interior. Algú pot creure, doncs, que aquell paisatge és encara totalment idíl·lic i que no ha estat sotmès a cap abús, però es desenganyarà de cop si es decideix a fer una simple passejada per determinats indrets de la Cerdanya o del Ripollès. Allà podrà comprovar que, amb més retard però amb la mateixa gosadia, es destrossen de manera impietosa racons que tots piegats havíem imaginat com a intocables. Que l'impacte es noti menys, a causa de la immensitat dels espais disponibles, no vol dir que la intensitat de la destrucció sigui menor.

Fa un parell d'anys, el llibre *El medi natural a les comarques gironines* ja va detectar, un xic en solitari, aquesta situació irregular. Allà ja es deia que el cas de la Costa Brava no era un fet aïllat, sinó que podia esdevenir el paradigma del que començava a produir-se en altres zones. Allà ja s'afirmava que, en els darrers anys, algunes zones de muntanya havien experimentat «canvis igualment espectaculars i degradants». Allà ja s'advertia que «una potenciació de

les activitats de lleure, si no s'acompanya d'una correcta i estricta regulació, pot tenir efectes negatius per a l'entorn natural». De l'absència o de la inaplicació d'aquesta regulació se'n troben resultats a cada pas. També es descobreixen fàcilment els llocs on la regulació ha arribat tard, només amb el temps just per legalitzar els excessos i consolidar les impunitats.

En una carta que més de quaranta entitats catalanes van adreçar l'any 1990 al president de la Generalitat, ja s'invocava la situació de la costa com una pedra en la qual hom tornava a ensopegar: «L'error històric d'urbanització massiva del litoral no sembla pas que hagi servit d'experiència, i avui les comarques de muntanya són territoris on es produeix una degradació i una especulació salvatges». No sabem ben bé de què va servir aquell crit d'alerta, perquè el procés de deteriorament no s'ha pas aturat. Més aviat sembla que l'especulació continua fent estralls en els llocs més inesperats del país, de la mà d'un presumpte progrés que només és capaç d'afermar-se sobre les cendres de la destrucció.

NARCÍS-JORDI ARAGÓ

*Canvis de paisatge:
el mateix indret
de Llanars, al Ripollès,
fa quaranta anys i ara.*